

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MKG-R2A1P-062

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA GRECKIEGO I KULTURY ANTYCZNEJ

Arkusz II

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 150 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron (zadania 2 – 15). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Podczas egzaminu możesz korzystać ze słownika grecko-polskiego oraz atlasu historycznego.
6. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

ARKUSZ II

MAJ
ROK 2006

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
60 punktów

Wypełnia zdający
przed rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Część I – TEST LEKSYKALNO – GRAMATYCZNY

W zadaniach od 2. do 6. zakreśl jedyną poprawną możliwość (A, B, C, D) uzupełnienia zdań.

Zadanie 2. (1 pkt)

Τοὺς γονέας ἐν ἔχων, πράξεις καλῶς.

- A. τίμη.
- B. τῖμη.
- C. τιμῆ.
- D. τιμή.

Zadanie 3. (1 pkt)

Ἡ μέλιττα πτερὰ ἔχει καὶ πόδας ἕξ.

- A. τέτταρα
- B. τέτταρας
- C. τέτταρες
- D. τέτταρσιν

Zadanie 4. (1 pkt)

Ἔσθιομεν, ἵνα ζῶμεν, ἀλλὰ μὴ ζῶμεν, ἵνα

- A. ἐσθίωμεν.
- B. ἐσθίομεν.
- C. ἐσθίειν.
- D. ἐσθίοντες.

Zadanie 5. (1 pkt)

....., ἢ γῆ καιέσθω πυρί.

- A. Ἐμὲ τελευτήσαντα
- B. Ἐμοῦ τελευτήσαντος
- C. Ἐμὲ τελευτήσαι
- D. Ἐμοῦ τελευτήσαι

Zadanie 6. (1 pkt)

Συμβούλευε μὴ ἡδιστα, ἀλλὰ

- A. χρησιμώτατοι.
- B. χρησιμώταται.
- C. χρησιμώτατα.
- D. χρησιμώτεροι.

Zadanie 7. (3 pkt)

Przyporządkuj każdemu zdaniu nazwę konstrukcji składniowej, która w nim występuje. Wpisz we właściwą rubrykę tabeli literę oznaczającą wybraną konstrukcję składniową. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

7.1. Βίας ἀρχούσης οὐδέν εἰσιν οἱ νόμοι.

7.2. Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.

7.3. Ἀνὴρ ἀμνήμων μὴ ὀνομαζέσθω φίλος.

- A. Accusativus cum infinitivo
- B. Accusativus duplex
- C. Nominativus duplex
- D. Nominativus cum infinitivo
- E. Genetivus absolutus

Numer zdania	Litera oznaczająca nazwę konstrukcji
7. 1.	<i>E</i>
7. 2.	<i>A</i>
7. 3.	<i>C</i>

Zadanie 8. (5 pkt)

Do zamieszczonych w tabeli rzeczowników dobierz spośród podanych niżej właściwe rodzajniki i przymiotniki.

Rodzajniki: A. τήν B. τῷ C. τοὺς D. ταῖς E. τῶν	Przymiotniki: A. ἀνδρείων B. εὐσεβεῖς C. εὐδαίμονα D. χαριέσσαις E. σώφρονι
--	--

	Rodzajnik	Przymiotnik	Rzeczownik
1.	<i>C</i>	<i>B</i>	ἀνθρώπους
2.	<i>D</i>	<i>D</i>	γυναίξί
3.	<i>B</i>	<i>E</i>	βασιλεῖ
4.	<i>E</i>	<i>A</i>	πολιτῶν
5.	<i>A</i>	<i>C</i>	νήσον

Zadanie 9. (7 pkt)

Ustal, które z podanych definicji są prawdziwe (P), a które fałszywe (F). Rozwiązanie zaznacz w tabeli, wpisując odpowiednie oznakowanie: P lub F.

	Definicja	P/F
saprofit	roślina żywiąca się martwą materią organiczną	P
glosolalia	udział w głosowaniu	F
taumaturgia	niepotrzebne powtórzenie wyrazu	F
leukemia	białaczka	P
androginia	obojnactwo, posiadanie cech obu płci	P
oftalmolog	okulista	P
megalomania	brak poczucia własnej wartości	F

Część II – ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Przeczytaj uważnie poniższy tekst.

Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἑλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἷόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ’ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδοῇ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων· Ἰωάννης ἐστὶν ὄνομα αὐτοῦ.

Ewangelia wg Św. Łukasza I, 56-63

Μαριάμ – Maria

Ἑλισάβετ – Elżbieta

εἶπαν = εἶπον

Ζαχαρίας – Zachariasz

Ἰωάννης – Jan

W zadaniach od 10. do 14. na podstawie informacji zawartych w tekście zakreśl jedną z czterech możliwości (A, B, C, D) dokończenia zdań, zgodną z treścią tekstu.

Zadanie 10. (2 pkt)

Maria wróciła do domu

A. po ośmiu dniach.

B. na prośbę Elżbiety.

C. na prośbę Zachariasza.

D. *po mniej więcej trzech miesiącach.*

Zadanie 11. (2 pkt)

Krewni Elżbiety przybyli do niej

- A. *ósmego dnia po narodzinach Jana.*
- B. na prośbę Zachariasza.
- C. na jej własną prośbę.
- D. po blisko trzech miesiącach po narodzinach Jana.

Zadanie 12. (2 pkt)

W rodzinie Zachariasza imię „Jan”

- A. *nie było używane.*
- B. było bardzo częste.
- C. było dziedziczone z dziadka na wnuka.
- D. było dziedziczone z wuja na siostrzeńca.

Zadanie 13. (2 pkt)

Zachariasz

- A. usłyszał imię „Jan” od Elżbiety.
- B. *napisał imię „Jan” na tabliczce.*
- C. usłyszał imię „Jan” od krewnych Elżbiety.
- D. odczytał imię „Jan” z tabliczki.

Zadanie 14. (2 pkt)

Elżbieta była

- A. córką Zachariasza.
- B. matką Zachariasza.
- C. *żoną Zachariasza.*
- D. siostrą Zachariasza.

Часть III – PRZEKŁAD TEKSTU**Zadanie 15. (30 pkt)**

Dokonaj przekładu na język polski jednego z dwóch podanych niżej fragmentów dzieł autorów greckich.

Tekst nr 1.

Po zabiciu Cyrusa w bitwie pod Kunaksą (401 r. p.n.e.) król Artakserkses plądruje obóz wrogów.

Ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμενεται ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ. Βασιλεὺς δὲ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον· καὶ οἱ μὲν μετὰ Ἀριαίου οὐκέτι ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατοπέδου εἰς τὸν σταθμόν, ἔνθεν ὠρμῶντο· τέτταρες δ' ἐλέγοντο παρασάγγαι εἶναι τῆς ὁδοῦ. Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τά τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι καὶ τὴν Φωκαΐδα τὴν Κύρου παλλακίδα, τὴν σοφὴν καὶ καλὴν λεγομένην εἶναι λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία ἡ νεωτέρα ληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἐκφεύγει γυμνὴ πρὸς τῶν Ἑλλήνων, οἳ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχοντες καὶ ἀντιταχθέντες πολλοὺς μὲν τῶν ἀρπαζόντων ἀπέκτειναν, οἱ δὲ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὴν ἔφυγον γε, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἔσωσαν καὶ τᾶλλα, ὅποσα ἐντὸς αὐτῶν καὶ χρήματα καὶ ἄνθρωποι ἐγένοντο, πάντα ἔσωσαν.

Ksenofont, *Anabaza* I 10,1-3

Κῦρος, -ου, ὁ – Cyrus Młodszy

Κύρειος, -α, -ον – należący do Cyrusa

Ἀριαῖος, -ου, ὁ – Ariajos, dowódca wojsk Cyrusa Młodszego

ἴστανται – 3 os. pl. ind. praes. med.-pass. od ἴστημι

εἶναι – inf. praes. od εἶμι

Φωκαΐς, -ίδος, ἡ – Fokejka, pochodząca z Fokidy

Μιλησία, -ας, ἡ – Milezyjka, pochodząca z Miletu

ληφθεῖσα – nom. sg. (f.) part. aor. I pass. od λαμβάνω

Ἑλλήν, -ηνος, ὁ – Grek

ἔτυχον – 3 os. pl. ind. aor. II act. od τυγχάνω

ἀντιταχθέντες – nom. pl. (m.) part. aor. I pass. od ἀντιτάττω

ἀπέκτειναν – 3 os. pl. ind. aor. I act. od ἀποκτείνω

ἀπέθανον – 3 os. pl. ind. aor. II act. od ἀποθνήσκω

ἔφυγον – 3 os. pl. ind. aor. II act. od φεύγω

τᾶλλα = τὰ ἄλλα

ἐγένοντο – 3 os. pl. ind. aor. II med. od γίνομαι

Tekst nr 2.

Ἴσως ἂν οὖν δόξειεν ἄτοπον εἶναι, ὅτι δὴ ἐγὼ ἰδίᾳ μὲν ταῦτα συμβουλεύω περιῶν καὶ πολυπραγμονῶ, δημοσίᾳ δὲ οὐ τολμῶ ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον συμβουλεύειν τῇ πόλει. τούτου δὲ αἴτιόν ἐστιν ὃ ὑμεῖς ἐμοῦ πολλάκις ἀκηκόατε πολλαχοῦ λέγοντος, ὅτι μοι θεῖόν τι καὶ δαιμόνιον γίγνεται, ὃ δὴ καὶ ἐν τῇ γραφῇ ἐπικωμωδῶν Μέλητος ἐγράψατο. ἐμοὶ δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἐκ παιδὸς ἀρξάμενον, φωνή τις γιγνομένη, ἣ ὅταν γένηται, αἰεὶ ἀποτρέπει με τοῦτο ὃ ἂν μέλλω πράττειν, προτρέπει δὲ οὐποτε. τοῦτ' ἐστὶν ὃ μοι ἐναντιοῦται τὰ πολιτικὰ πράττειν, καὶ παγκάλως γέ μοι δοκεῖ ἐναντιοῦσθαι.

Platon, *Obrona Sokratesa* XXXI C-D

δόξειεν – 3 os. sg. opt. aor. act. od δοκέω.

εἶναι – inf. praes. act. od εἶμί.

περιῶν – nom. sg. (m.) part. praes. act. od εἶμι.

πολυπραγμονῶ – 1 os. sg. ind. praes. act. od πολυπραγμονέω.

τολμῶ – 1 os. sg. ind. praes. act. od τολμάω.

ἀκηκόατε – 2 os. pl. ind. pf. act. od ἀκούω.

ἐπικωμωδῶν – nom. sg. (m.) part. praes. act. od ἐπικωμωδέω.

γένηται – 3 os. con. aor. med. od γίγνομαι.

ἐναντιοῦται – 3 os. sg. ind. praes. med.-pass. od ἐναντιόομαι.

δοκεῖ – 3 os. sg. ind. praes. act. od δοκέω.

ἐναντιοῦσθαι – inf. praes. med.-pass. od ἐναντιόομαι.

Μέλητος – Meletos.

PRZEKŁAD**Tekst nr 1****Ksenofont, *Anabaza I 10, 1-3***

Przekład dosłowny (zachowuje czas teraźniejszy, który poprawnie można oddać także czasem przeszłym (opowiadanie historyczne)).

Wtedy (zatem) odcięta zostaje głowa Cyrusa i prawa ręka. Król zaś w pościgu (dosł. ścigając) wpada do obozu Cyrusowego. Ariajos i jego ludzie (dosł. ludzie Ariajosa) już nie stawiają oporu, ale uciekają przez swój własny obóz do <miejsc> postoju, skąd wyruszyli. Droga ta wynosiła (dosł. Drogi tej było), jak mówiono, cztery parasangi. Król natomiast wraz ze swoimi ludźmi (dosł. Król i ci, którzy byli z nim) i innych wiele rzeczy rozgrabia, i chwyta też nałożnicę Cyrusa, Fokejkę, o której mówiono, że jest mądra i piękna. A młodsza Milezyjka, pojmana przez ludzi króla, ucieka nago do Greków, którzy przypadkiem znaleźli się z bronią pośród taborów (lub: którzy – tak się przypadkiem złożyło – stali pod bronią przy taborach). Stanęli oni w szyku i pozabijali wielu spośród grabieżców, choć niektórzy z nich sami zginęli; jednak wcale nie podali tyłów, ale i ją ocalili i wszystko inne, co tylko znalazło się pomiędzy nimi, zarówno mienie, jak i ludzi – wszystko uratowali.

Tekst nr 2

Platon, *Obrona Sokratesa* XXXI C-D

Może się więc wyda nie na miejscu, że mianowicie ja prywatnie rady daję, chodząc tu i tam i tym jestem zajęty, publicznie natomiast nie ośmielam się, występując przed wami wszystkimi (dosł. tłumem was), doradzać państwu. Przyczyną tego jest, coście wy ode mnie często i w wielu miejscach słyszeli (dosł. często słyszeliście w wielu miejscach mówiącego), że mam ja jakieś bóstwo (dajmonion), jakiegoś ducha (dosł. coś boskiego i demonicznego), co też w swoim oskarżeniu wytknął mi szydząc sobie Meletos; a to we mnie odzywa się (dosł. jest), poczynając od małego: głos jakiś pojawia się, który, ilekroć się objawi, zawsze odradza mi to, co właśnie zamierzam zrobić; nigdy natomiast nie doradza. To właśnie to zabrania mi zajmować się działalnością polityczną i wydaje mi się, że zabrania mi jak najbardziej słusznie (dosł. pięknie).